Kajakiem przez Śląskie

SZLAKI KAJAKOWE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO – SZOTKÓWKA i OLZA

21 km: Jastrzębie-Zdrój (rz. Szotkówka) – Věřňovice (rz. Olza) – Zabełków (rz. Odra)

KRAINA GÓRNEJ ODRY · Śląsk Cieszyński

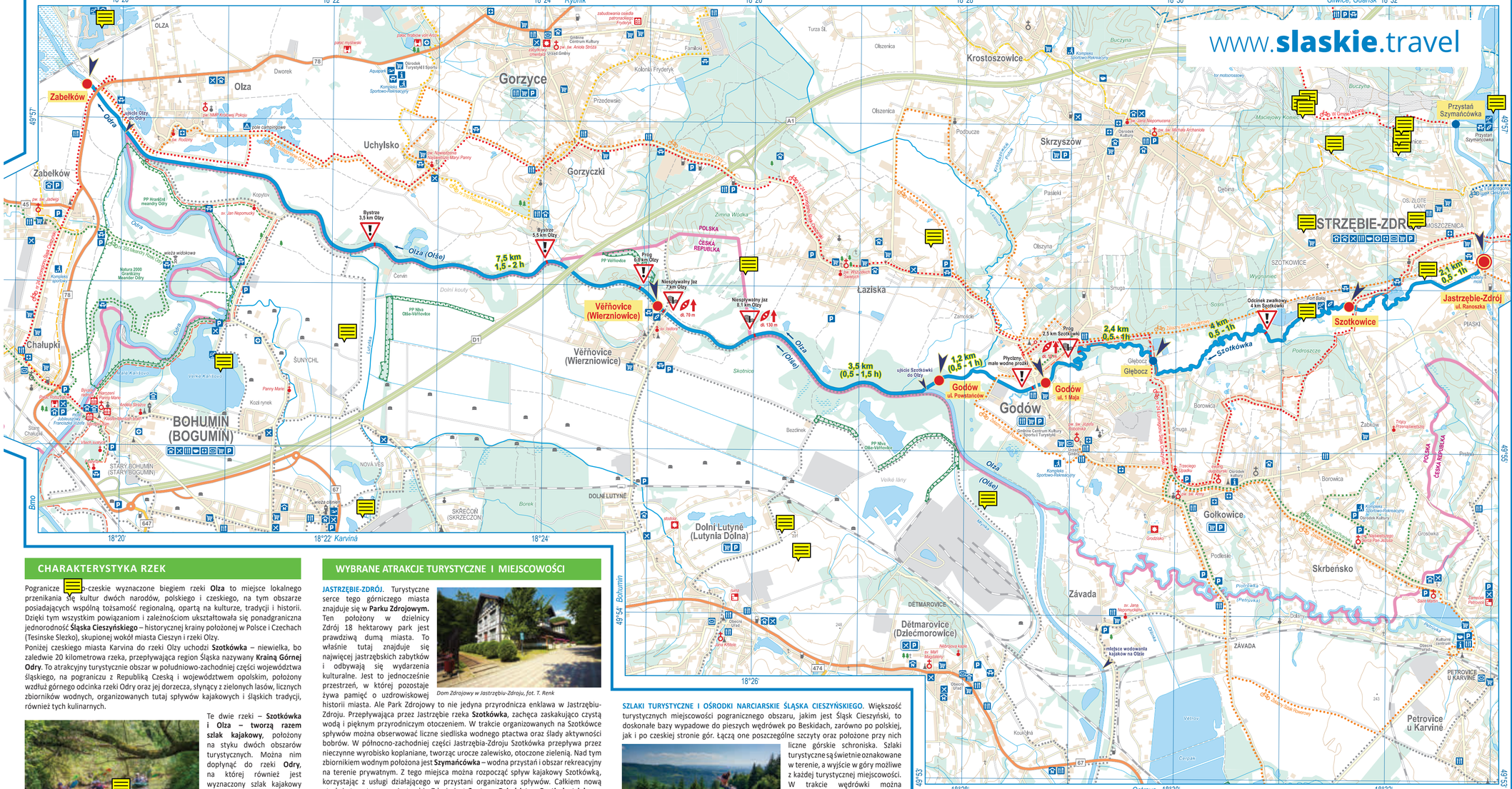

Szotkówka, fot. Jakub Krawczyk

SCHEMAT SZLAKU KAJAKOWEGO
SCHÉMA VODÁCKÉ TRASY

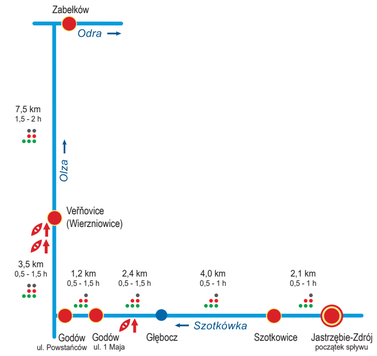

KAJAK WYPOŻYCZYSZ TUTAJ
KAJAK SI MŮŽETE PŮJČIT ZDE

Jastrzębski Kajak Przystań Szymańcówka – tel. + 48 501 087 062, jastrzebskikajak@gmail.com
FHU Robert Pietrzyk – tel. + 48 502 527 333, nauka.plywania.pietrzyk@gmail.com
Pagajos.pl – tel. +48 577 743 410, biuro@pagajos.pl
Posejdon – tel. +420 603 706 754, +48 660 697 452, www.posejdon.cz
Śląskie Kajaki – tel. +48 531 238 750, slaskie.kajaki@gmail.com

OZNAKOWANIE SZLAKU KAJAKOWEGO
ZNAČENÍ VODÁCKÉ TRASY

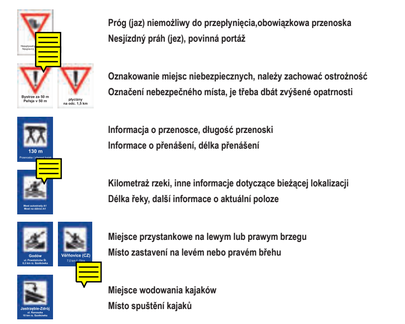

PROPONOWANE ETAPY SPŁYWÓW
NAVRHOVANÉ VODÁCKÉ TRASY

Jastrzębie-Zdrój (Szotkówka) – Godów (Szotkówka) – 10 km
Godów (Szotkówka) – Věřňovice – Zabełków (Odra) – 11 km

- **Trudność szlaku kajakowego**
  Obtížnost vodácké stezky
  Szybkość nurtu, ilość naturalnych przeszkód w nurcie takich jak kamienie, zwalone drzewa
  Rychlost říčního proudu, množství přírodních překážek v toku jako jsou kameny, popadané stromy
  - szlak łatwy
    lehká trasa
  - szlak średnio trudny
    mírně těžká trasa
  - szlak trudny
    těžká trasa
- **Uciążliwość szlaku kajakowego**
  Charakter toku
  Ilość przeszkód (jazy, progi wodne i elektrownie, młyny) wymagających przenosek
  Počet překážek (jezy, vodní prahy a elektrárny, mlýny) vyžadujících přenosy
  - szlak nieuciążliwy
    klidný tok
  - szlak średnio uciążliwy
    středně těžký tok
  - szlak uciążliwy
    náročný tok
- **Atrakcyjność szlaku kajakowego**
  Atraktivita vodácké stezky
  Walory krajobrazowe, przyrodnicze kulturowe części i terenu, przez które prowadzi szlak
  Krajina, přírodní a kulturní hodnoty řeky a oblastí, kterým vede kajaková stezka
  - szlak średnio atrakcyjny
    mírně atraktivní stezka
  - szlak atrakcyjny
    atraktivní stezka
  - szlak bardzo atrakcyjny
    velmi atraktivní stezka

Wydanie II, 2025 r. ISBN: 978-83-66557-46-8
Koordynacja projektu: *Iwona Pakuła-Błoch*
Redakcja: *Iwona Pakuła-Błoch, Aleksandra Domeradzka*
Opracowanie graficzne: *Aleksandra Domeradzka*
Opracowanie kartograficzne: *Aleksandra Domeradzka*
Opracowanie tekstu: *na podstawie www.slaskie.travel*
Wydawca: *Śląska Organizacja Turystyczna 40-085 Katowice, ul. Mickiewicza 29 tel. +48 32 207 207 1 www.silesia-sot.pl www.slaskie.travel*
Zdjęcie na okładce: *Olza, Spływy Kajakowe Pietrzyk*

CHARAKTERYSTYKA RZEK

Pograniczne polsko-czeskie wyznaczone biegiem rzeki **Olza** to miejsce lokalnego przenikania się kultur dwóch narodów, polskiego i czeskiego, na tym obszarze posiadających wspólną tożsamość regionalną, opartą na kulturze, tradycji i historii. Dzięki tym wszystkim powiązaniom i zależnościom ukształtowała się ponadgraniczna jednorodność **Śląska Cieszyńskiego** – historycznej krainy położonej w Polsce i Czechach (Tesińskе Slezko), skupionej wokół miasta Cieszyn i rzeki Olzy.

Poniżej czeskiego miasta Karvina do rzeki Olzy uchodzi **Szotkówka** – niewielka, bo zaledwie 20 kilometrowa rzeka, przepływająca region Śląska nazywany **Krainą Górnej Odry**. To atrakcyjny turystycznie obszar w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, na pograniczu z Republiką Czeską i województwem opolskim, położony wzdłuż górnego odcinka rzeki Odry oraz jej dorzecza, słynący z zielonych lasów, licznych zbiorników wodnych, organizowanych tutaj spływów kajakowych i śląskich tradycji, również tych kulinarnych.

Szotkówka, fot. Jakub Krawczyk

Te dwie rzeki – **Szotkówka i Olza – tworzą razem szlak kajakowy**, położony na styku dwóch obszarów turystycznych. Można nim dopłynąć do rzeki **Odry**, na której również jest wyznaczony szlak kajakowy prowadzący m.in. przez Graniczne Meandry Odry i miasto Racibórz. Warto podkreślić, że Odra jest również drogą żeglugową, łączącą Śląsk z Bałtykiem.

SZOTKÓWKA – NIEODKRYTA RZEKA

Szotkówka jest niewielką rzeką o czystej wodzie, która jest prawym dopływem Olzy. Rzeka płynie leniwie, pięknie wijąc się przez tereny łąkowe i leśne. Szlak kajakowy na Szotkówce zaczyna się w Jastrzębiu-Zdroju i jest poprowadzony na odcinku 10 km, aż do ujścia tej rzeki do Olzy. Na tym odcinku znajduje się kilka dogodnych miejsc, na których można zaplanować odpoczynek albo alternatywnie rozpocząć spływ, zwłaszcza jeśli w planach jest kontynuacja spływu Olzą. Szotkówka jest rzeką płytką i ma spokojny, meandryczny nurt, dlatego spływy kajakowe w tym miejscu mają charakter rekreacyjny i świetnie nadają się dla rodzin z dziećmi. Ważne: na niektórych odcinkach rzeki poziom wody może okresowo być bardzo niski. Warto zapytać o to organizatora spływu przed wybraniem odcinka.

OLZA – RZEKA POLSKO-CZESKA

Olza to wyjątkowa rzeka wśród rzek województwa śląskiego, ponieważ stanowi granicę pomiędzy Polską a Czechami. Rzeka jest użytkowana przez kajakarzy z obu krajów. Spływ kajakowy można zacząć już w czeskiej Karwinie i stamtąd płynąć w dół rzeki, w kierunku jej ujścia do Odry. Po polskiej stronie spływ można zacząć w jednym z miejsc wodowania kajaków na dopływie Olzy - Szotkówce. Szlak kajakowy na Olzie jest wyznakowany na odcinku **10,5 km** - od ujścia Szotkówki do ujścia Olzy do Odry. Rzeka płynie na tym odcinku dokładnie granicą polsko-czeską, ale na krótkim ok. 3 kilometrowym odcinku prowadzi przez terytorium Republiki Czeskiej, w okolicy miejscowości Věřňovice. Koniec spływu możliwy ok. 0,5 km za ujściem Olzy do Odry, w Zabełkowie.

Olza, fot. Jastrzębski Challenge

WYBRANE ATRAKCJE TURYSTYCZNE I MIEJSCOWOŚCI

JASTRZĘBIE-ZDRÓJ. Turystyczne serce tego górniczego miasta znajduje się w **Parku Zdrojowym.** Ten położony w dzielnicy Zdrój 18 hektarowy park jest prawdziwą dumą miasta. To właśnie tutaj znajduje się najwięcej jastrzębskich zabytków i odbywają się wydarzenia kulturalne. Jest to jednocześnie przestrzeń, w której pozostaje żywa pamięć o uzdrowiskowej historii miasta. Ale Park Zdrojowy to nie jedyna przyrodnicza enklawa w Jastrzębiu-Zdroju. Przepływająca przez Jastrzębie rzeka **Szotkówka**, zachęca zaskakująco czystą wodą i pięknym przyrodniczym otoczeniem. W trakcie organizowanych na Szotkówce spływów można obserwować liczne siedliska wodnego ptactwa oraz ślady aktywności bobrów. W północno-zachodniej części Jastrzębia-Zdroju Szotkówka przepływa przez nieczynne wyrobisko koplaniane, tworząc urocze zalewisko, otoczone zielenią. Nad tym zbiornikiem wodnym położona jest **Szymańcówka** – wodna przystań i obszar rekreacyjny na terenie prywatnym. Z tego miejsca można rozpocząć spływ kajakowy Szotkówką, korzystając z usługi działającego w przystani organizatora spływów. Całkiem nową atrakcją turystyczną w Jastrzębiu-Zdroju jest **Centrum Dziedzictwa Postindustrialnego „Łaźnia Moszczenica"** w budynku dawnej łaźni górniczej kopalni „Moszczenica". Mieści się tu centrum informacyjne oraz bardzo ciekawa multimedialna wystawa „Carbonarium", przybliżająca historię, rozwój oraz kulturę Górnego Śląska.

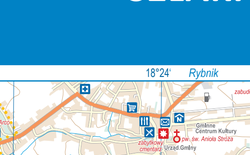

Dom Zdrojowy w Jastrzębiu-Zdroju, fot. T. Renk

ŻELAZNY SZLAK ROWEROWY. Pętla rowerowa poprowadzona po pograniczu polsko-czeskim, a dokładnie przez tereny 5 gmin: Godów, Jastrzębie-Zdrój i Zebrzydowice, a także czeską Karwinę i Piotrowice koło Karwiny. Pętla główna Żelaznego Szlaku ma 55 km długości, a najkrótszy wariant 34 km. Szlak posiada bardzo dobrą infrastrukturę, trasa jest dobrze oznakowana, a jej nawierzchnie utwardzone, dzięki czemu jest łatwa, nadająca się na wyprawy z dziećmi. Część trasy poprowadzona jest po dawnych torowiskach, od czego wzięła się nazwa szlaku. Żelazny Szlak Rowerowy jest uznawany za jeden z najlepszych w województwie śląskim.

Żelazny Szlak Rowerowy, fot. Damian Berłowski - rowerempolsku.pl

CIESZYN. Cieszyn to przygraniczne miasto położone nad rzeką Olzą, która dzieli niegdyś jedno miasto na dwie części: polską i czeską. Na prawym brzegu Olzy w polskiej części, znajduje się starówka z pięknym rynkiem, budynkiem ratusza oraz zabytkowymi kamienicami. Można tu także zobaczyć **Studnię Trzech Braci**, którzy wg legendy założyli miasto. Wyjątkowe miejscem jest **Cieszyńska Wenecja** – alejka spacerowa z charakterystycznymi mostkami nad potokiem Młynówka, pełna kwietnych dekoracji, kawiarni, restauracji i sklepików z pamiątkami. Najstarszą historyczną częścią Cieszyna jest **Wzgórze Zamkowe**. W XII w. istniał tu gród, który w XIV w. przebudowano, budując kamienną gotycką twierdzę obronną. Wygaśnięcie linii Piastów Cieszyńskich w 1653 r. spowodowało upadek zamku. Na Wzgórzu Zamkowym pozostały: romańska Rotunda, Wieża Ostatecznej Obrony i Wieża Piastowska.

Romańska Rotunda w Cieszynie, fot. Tomasz Renk

SZLAKI TURYSTYCZNE I OŚRODKI NARCIARSKIE ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO. Większość turystycznych miejscowości pogranicznego obszaru, jakim jest Śląsk Cieszyński, to doskonałe bazy wypadowe do pieszych wędrówek po Beskidach, zarówno po polskiej, jak i po czeskiej stronie gór. Łączą one poszczególne szczyty oraz położone przy nich liczne górskie schroniska. Szlaki turystyczne są świetnie oznakowane w terenie, a wyjście w góry możliwe z każdej turystycznej miejscowości. W trakcie wędrówki można podziwiać wspaniałe panoramy. Góralskie tradycje koronkarskie oraz pasterskie pielęgnowane są szczególnie w Koniakowie, Istebnej oraz Jaworzynce. Działa tu Centrum Pasterskie oraz **Muzeum Koronki Koniakowskiej**. W Ustroniu ma swój początek **Główny Szlak Beskidzki** – szlak turystyczny o długości 502 km, który biegnie aż do Wołosatego w Bieszczadach, na południowo-wschodnim krańcu Polski. Największe **ośrodki narciarskie** na Śląsku Cieszyńskim znajdują się w **Wiśle i Ustroniu,** ale bardzo dobrze zagospodarowane stoki można znaleźć też w innych miejscowościach np. w **Istebnej** oraz **Brennej**.

Na beskidzkim szlaku, fot. wiecznatulaczka.pl

Wisła Cieńków, fot. Stacja Narciarska Cieńków

ZAMKI I PAŁACE NAD PIOTRÓWKĄ. Piotrówka to niespełna 32-kilometrowy strumień, prawy dopływ Olzy, zaczynający się w okolicy cieszyńskich Pastwisk i Zamarsk, a uchodzący do Olzy już po stronie czeskiej, w Piotrowicach-Zawadzie w powiecie Karwina. Jej ponad 6 km odcinek (od Skrbeńska do ujścia) stanowi granicę polsko-czeską, a przed 1918 roku była to również granica pomiędzy austriackim Śląskiem Cieszyńskim, a pruskim Górnym Śląskiem). Dolina Piotrówki jest niezwykle malownicza, pofałdowana pagórkami Pogórza Cieszyńskiego, urozmaicona licznymi stawami rybnymi i lasami. Ale o jej atrakcyjności turystycznej decydują przede wszystkim obiekty krajoznawcze, a zwłaszcza zamki i pałace: otoczony pięknym parkiem barokowo-klasycystyczny pałac w Kończycach Wielkich oraz zamek w Kończycach Małych, nazywany Cieszyńskim Wawelem, a także pałace: w Zebrzydowicach i w czeskich Piotrowicach, koło Karwiny.

Zamek w Kończycach Małych, fot. T.Renk

Pałac w Kończycach Wielkich, fot. T.Renk

DREWNIANE KOŚCIÓŁKI. Na obszarze Śląska Cieszyńskiego oraz Krainy Górnej Odry znajduje się wiele zabytków Szlaku Architektury Drewnianej województwa śląskiego. W bezpośredniej okolicy Szotkówki na szczególną uwagę zasługują: **kościół pw. św. Anny w Gołkowicach** z XVI w. oraz **kościół pw. Wszystkich Świętych w Łaziskach** z XV w., zaliczany do najcenniejszych, drewnianych budowli sakralnych w skali kraju. Oba kościoły zachwycają piękną drewnianą konstrukcją oraz niezwykłymi ściennymi malowidłami i zabytkowym wyposażeniem wnętrz.

Kościół pw. Wszystkich Świętych w Łaziskach, fot. T. Renk

Kościół pw. Św. Anny w Gołkowicach, fot. T. Renk

Kościół pw. Wszystkich Świętych w Łaziskach, fot. T. Renk

LEGENDA

skala 1:30 000

0 0,5 1 1,5 2 km

- Jastrzębie-Zdrój — początek szlaku kajakowego; nazwa miejsca początku szlaku kajakowego
- Szotkowice — miejsce przystankowe; miejsce przystankowe – możliwość odbioru i wodowania kajaków; nazwa miejsca odbioru i wodowania kajaków
- miejsce z obowiązkową przenoską
- miejsca niebezpieczne
- 10 km 2 - 4 h — odległość pomiędzy możliwymi miejscami odbioru kajaków; średni czas przepłynięcia odcinka; podany czas przepłynięcia danego odcinka szlaku jest szacunkowy; faktyczny czas spływu jest uzależniony od warunków pogodowych, poziomu wody, umiejętności kajakarskich i wytrzymałości uczestników spływu

- granica państwa
- teren zabudowany, teren przemysłowy
- las, teren podmokły, teren piaszczysty
- autostrada, drogi główne
- drogi o nawierzchni utwardzonej
- pozostałe drogi, droga gruntowa
- linia kolejowa ze stacją
- poziomice
- jezioro, rzeka, potok, ciek
- szlaki turystyczne
- szlaki rowerowe
  szlak rowerowy w Czechach

- kościół, kościół zabytkowy
- kaplica, kaplica zabytkowa, krzyż
- kapitał, apteka
- kajaki, wypożyczalnia kajaków
- restauracja, bar lub pub, kawiarnia
- plaża, miejsce odpoczynku, parking
- hotel, inny obiekt noclegowy
- muzeum, sklep, poczta, informacja turystyczna
- pomnik, bunkier, stacja benzynowa
- park zabytkowy, drzewo pomnikowe
- obszar chroniony